

nauerunt eam. Quodnam obsecro in eo latet mysterium, quod area ad arcam viri illius appellente, boves, currum, qui arcæ vehiculum erat, trahentes recalcitrare coeperint, adeo ut periculum evidens esset sacrum illud depositum susque deque invertendi? Dionysius Carthusianus respondet: « Per aream Nathon intelligi potest Ecclesia hæretici corum loquax et pertinax. » Hi enim veluti totidem ignorantes et stupidi boves solemini huic festo et venerationi publica corporis Christi recalcitrant, eidemque pertinaciter sesse opponunt; verumtamen a libris errores eorum manifeste repellentibus confunduntur, utpote quia adversus dictos hæreticos, quanta cum congruitate et convenientia universale hoc festum pro tota Ecclesia Dei institutum sit, manifeste demonstrant. Verum enimvero possumus quoque hoc loco moralitatem quandam tangere præsenti nostro proposito perutili: *Michol prospiciens per fenestras despexit in corde suo David.* Ergo Michol illum saltem non contempsit in publico, neque per hoc consequenter universæ Hierosolymæ scandalum aliquod attulit. Quam igitur deplorandum est, quod hodie multi solo nomine Christiani, hisce diebus potius quam alio quovis tempore prospicunt ad fenestras, et tantum tamque augustum Sacramentum notabili cum irreverentia et impietate despiciunt. Audite obsecro, qualenam illos per hoc tanto scelere maneat supplicium. S. Thomas de Villanova de illorum pena ita scribit¹: « Quorum pia et debita retributio est, ut omni justitiae, et pietatis fructu, et sancto charitatis affectu vacui in summa honorum omnium spiritualium Charismate egestate et sterilitate moriantur. »

11. — *Obtulit David holocausta et pacifica coram Domino, et benedixit populo in nomine Domini, et partitus est universæ multitudini collyridam panis, et assuratam bubula carnis et abiit omnis populus unusquisque in domum suam².* Hic fuit processionis iugus circumlata arca finis. At vero observetis obsecro, quam apte omnes haec circumstantiae nostræ festivitatì respondeant. Etenim nos quoque sacrificium quoddam, sed incruentum, panem scilicet cœlestem in Missa offerimus, ac demum in fine processionum populus solemniter benedicitur, omnibusque ad hanc processionem confluentibus, multe a summo Pontifice distribuuntur indulgentiæ. Unde Dionysius Carthusianus ait³: « Scendum quod in hac solemnitate merito sic aucte sunt indulgentiae istæ: quoniam celeberrima ista festivitas est de eo, a quo omnes indulgentiae efficiaciam sortiuntur et oriuntur. » Glossa vero super verba illa: *Collyridam panis unam*, ita scribit: « Illius scilicet qui de caelo descendit et dat vitam mundo! et assuratam bubula carnis unam, et

¹ S. THOM. DE VILL., conc. cit. — ² II REG., VI, 7. — ³ DION. CART., in Evang. Corp. Christi.

« illius scilicet vituli saginati, qui pro revertente filio mactatus, igne passionis assatus est. »

12. — Denique S. Thomas Davidis tanta cum pompa arcam quaquaversum circumducentis lætiatiā considerat, et ingens gaudium, et tale format argumentum. Quod si tam festiva gaudia instituit ille, qui stultus reputatus est: « Cum esset alioquin gravissimus et severissimus; quid faceret coram isto sacrosanto, et Deifico Sacramento? Qui sic se humiliavit ligno, quomodo se dejiceret Christo? » Area tantum umbra quedam Eucharistie fuit et tamen non solum David Rex, sed et universus populus, quantus, quantus erat, ipsam in summa veneratione habebat: « Vere gens illa et populus ille, » inquit B. et Angelicus Thomas⁴ « surgent in judicio contra nos et condemnabunt nos; quia amplius illi umbræ, quam nos veritati detulerunt. » Considerandum quoque hoc loco est, quod haec eademmet arca, licet tot benedictionum cumulandarum instrumentum, Ozam nihilominus morte repentina mori fecerit, cum tamen is revera aliud nihil fecisset, quam quod ad sustinendam aream, ne illa caderet, manum suam extenderit: *Iratus est indignatione Dominus contra Ozam et percussit eum super temeritate, qui mortuus est.* Verum inquires, qua ratione temeritatis vitio aut labe notari meretur is, qui pretiosi illius et inæstimabilis thesauri casum in terram impedire nitebatur? Scendum est igitur, Ozam in eo temerarium fuisse, quia nimirus arcum currui tanquam ferculo imposuerit, qui eamdem humeris suis ferre debebat. Eadem quoque et longe major est temeritas multorum, qui exiguum huic Sacramento deferunt respectum et nonnunquam vix tanti faciunt, quant panem usualem facere solent, siquidem ex mera consuetudine ad illud accedunt, vel ut facere videantur, quod alios facere vident sine debita præparatione et reverentia, damnum autem inde illis emergens minime considerant; siquidem *mors est malis*. Quot sunt, qui in hisce processionibus majus deferunt honoris obsequium objectu cuidam lascivo causaliter obvio, quam huic infinitæ Majestatis Deo? Philistæi lethiferas illas sibi acciverunt infirmitates⁵, quia idolum suum in pari cum arca Dei loco statuerunt, eamdem per hoc se honoraturos esse existimantes; quem eudem excessum multi indigni Christiani committunt, qui malitiose non jam in pari, quin potius inferiori loco hoc Sacramentum habent, quo objectum aliquod lubricum et diabolum, vel carnale aliquod, quod in corde suo adorant idolum. Unde B. Thomas ait⁶: « Magestas ad quam acceditur, non ad arcam ligneam, et altare aurum, sed ad ipsam sublimem celsitudinem beatis spiritibus præsidentem, sub qua

⁴ S. THOM., c. 3 de Fest. Corp. Chr. — ⁵ I REG., V, 9.
— ⁶ S. TH. DE VILL., c. 3

« curvantur, qui portant orbem, et ad judicem vivorum et omnium mortuorum Christum, coronam quo omnes Reges terræ et omnes Principes trepidabunt. » Merito illi ab ipsismet quoque Monarchis et Potentibus huic Deo in Eucharistia hisce diebus exhibiti honores, ad majorem non excitare deberent reverentiam Hebrei arcum, postquam a Philistæis eamdem reciperent, summo cum jubilo et veneratione exceperunt et tamen Deus eosdem ingenti illa strage graviter mulcavit, in qua e Magistris septuaginta, e primatibus vero quinque millia fuerunt mortui de populo: « Quænam, iniquitas » interrogat idemmet Sanctus, « quod flagitium, quod peccatum? utique non aliud, nisi quia viderunt oculis suis arcam nudam, quia eam non statim pallio operuerunt, ne aspicerent, quia ausi sunt in eam oculos intendere. » Hinc utique arguere licebit, quod si Deus adeo severus extitit, in castigandis nudi alicujus ligni profanatoribus, idque ob solius curiositatis levissimam causam, qualis poena decernenda sit illis, qui adeo indignam irreverentiam attentare præsumunt, ut non solum multis culpis mortalibus coincipiati coram ipso compareant, verum etiam hisce processionibus nonnunquam in concupiscentiarum suarum abutuntur fomentum, easdemque multis dissolutionibus et scandalis suis contemnunt atque profanant. « Cogitemus » (est consideratio Chrysostomi⁷) « quod illius corpus et sanguinem gustamus, qui in cœlestibus sedet, qui ab Angelis adoratur. » Et multo expressius Gregorius dicit⁸: « Intuendum est, quantum delinquit, qui ad cor-

⁷ S. CHRYS., h. 3 ad Eph. — ⁸ S. GREG., in Reg.

⁹ II REG., II, 26.

